

Tasub teada! Riskivähendusmeetmete võtmine toidu saasteainesisalduse ohjeldamiseks

Infoleht 2021

Toidu saasteained on sellised toidus sisalduvad ained, mida pole sinna lisatud taotluslikult ning mis võivad kahjustada inimese tervist.

Saasteainete saadavuse vähendamiseks võetakse Euroopa Liidus ja Eestis asjakohaseid riskivähendusmeetmeid.

Saadavus on aine kogus, mida saadakse toiduga teatud lühikese või pika aja jooksul (vastavalt akuutne või krooniline saadavus).

Riskijuhtimine samm-sammult

1. Võimalike **riskivähendusmeetmete arutelude algatamise** ajendiks on teaduspõhiselt tuvastatud terviserisk:

- Euroopa Toiduohutusameti riskihinnangud ja arvamused;
- Eesti olukorda käsitlevad uuringud, projektid jm teadustööd;
- muud rahvusvahelised teadustööd.

2. Riskivähendusmeetme(te), nende kombinatsioonide või ennetavate **meetmete valik ja võtmine** sõltub terviseriski iseloomust.

2.1 Tarbijale

- **Toidusoovitused** (analüüsil põhinevad soovituslikud tarbimiskogused ja -sagedused konkreetse toidu kohta).

Näiteks Maaeluministeeriumi kodulehel on avaldatud [kala tarbimise soovitused, mis arvestavad dioksiinidest ja dioksiinilaadsetest PCBdest tulenevat riski](#).

2.2 Käitlejale

- **Juhendid** riskivähendusmeetmete kohta.
- **Piirnormid** (õigusaktiga sätestatud saasteaine sisaldus toidus) või soovituslikud sisaldused.
- Piirkondlikud **erisused**.
- **Võrdlusväärtused** (otsustuspiir, millal teha lisauuringuid saastumise põhjuste väljaselgitamiseks või hinnata võetud riskivähendusmeetmete sobivust).
- **Häiretasemed** (otsustuspiir uurimise algatamiseks, et teha kindlaks aine saasteallikas ja võtta meetmeid saaste vähendamiseks või kõrvaldamiseks).

Tarbija roll

Tarbijal tasub alati pöörata tähelepanu pakendile märgitud toote säilitustingimustele ja -ajale, samuti valmistamisõpetustele.

Lisainfot saab Maaeluministeeriumi kodulehe sisuartiklist „[Toiduohutuse põhitõed](#)”.

Soovitusi toidu saasteainetest tingitud tervisemõjude ennetamiseks

- Toitu mitmekesiselt;
- säilita valikutest mõõdukas;
- ära lasku äärmustesse;
- tarbi erinevate tootjate toodangut.

Käitleja roll

Toiduseaduse kohaselt vastutab käideldava toidu ja käitlemise nõuetekohasuse eest käitleja, kes on kohustatud kasutama kõiki võimalusi selle tagamiseks, sh rakendama enesekontrollisüsteemi.

Soovitusi toidu saasteainete ohjeldamiseks

- **Maanda riske!** Enesekontrolliplaani koostamisel pööra tähelepanu ka saasteainete allikatele ja võimalikule tekkele tootmisprotsessis.
- **Kõrvalda turult või kutsu tagasi ohtlik toit!** Teabematerjal "[Ohtliku toidu turult kõrvaldamine/ tagasikutsumine](#)" on veebilehel [toiduteave.ee](#).
- **Vajadusel küsi nõu!** Saasteainetega seotud küsimustes abi saamiseks pöördu Maaeluministeeriumisse või Põllumajandus- ja Toiduametisse.